Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	27C/107/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3112212319
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Iveta Sopková
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2013:3112212319.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, samosudkyňou JUDr. Ivetou Sopkovou, v právnej veci navrhovateľa F. H., št. občana SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom G., M. XXXX/XX, pr. zastúpeného JUDr. Jánom Legerským, advokátom so sídlom Trenčín, Nám. Sv. Anny 15/25 proti odporcom 1/ W. K., bytom G., E. XXXX/X, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Odporcovia 1/, 2/ s ú p o v i n n í zaplatiť navrhovateľovi 52 113,19 € a náhradu trov konania 392,34 € tak, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť plniť druhého z nich, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku návrh z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa žalobným návrhom, doručeným súdu dňa 10.05.2012, domáhal, aby súd uložil odporcovi 1/ povinnosť zaplatiť mu titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sumu 50 000,- €, ktorý nárok si uplatňuje jednak z porušenia práva na ochranu osobnosti, najmä života a zdravia jeho manželky S. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX ako manžel podľa § 15 Obč.zák. a jednak z porušenia jeho vlastného práva na ochranu osobnosti, najmä jeho súkromia, všetko v súvislosti s udalosťou, ku ktorej došlo dňa 16.07.2009. V uvedený deň odporca 1/ zavinil dopravnú nehodu, pri ktorej manželka navrhovateľa utrpela ťažké zranenia, ktorým dňa XX.XX.XXXX podľahla. Vzhľadom na trvalé a neodstrániteľné následky takéhoto zásahu jednak do práva manželky navrhovateľa a jednak do práva navrhovateľa na ochranu osobnosti prichádza do úvahy ako forma zadosťučinenia len materiálna satisfakcia, náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navrhovateľ bol po náhlom tragickom úmrtí manželky dlhodobo práceneschopný, v dôsledku čoho prišiel o zamestnanie a od 01.02.2012 je na predčasnom starobnom dôchodku. Doposiaľ je vo veľmi zlom zdravotnom stave. Odporca 1/ dňa 16.07.2009 v čase o 14,05 hod v meste G. viedol osobné motorové vozidlo J. U., ev.č. G. v blízkosti križovatky s ulicou X. K. v smere od sídliska V. do centra mesta tak, že v dôsledku nepovolenej rýchlosti 65 km/ hod. počas jazdy ľavou prednou časťou vozidla narazil do kráčajúce chodkyne (manželka navrhovateľa), ktorá z jeho pohľadu prechádzala sprava doľava kolmo cez ulicu M. mimo priechod pre chodcov vo vzdialenosti asi 30 metrov, čím došlo ku zrážke s telom chodkyne, ktorá pri nehode utrpela zranenia hlavy s opuchom mozgu pri zlomenine spodiny a klenby lebečnej, ktorým dňa XX.XX.XXXX podľahla, čím odporca 1/ z nedbanlivosti spôsobil smrť tejto chodkyne porušením povinností vodiča v zmysle §16 ods. 4 z.č. 8/2009. Trestné konanie v tejto veci je vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn, 4T/75/2010. Uvedenou udalosťou došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostného práva manželky navrhovateľa na život a zdravie a zároveň k neoprávnenému zásahu do osobnostného práva navrhovateľa na súkromie tým, že bola narušená celistvosť rodiny, pričom následky zásahu sú trvalé a neodstrániteľné a ochudobnenie navrhovateľa v citovej oblasti je nenapraviteľné. Navrhovateľ

žil s manželkou, s ktorou uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX dlhodobo v harmonickom vzťahu, a vo vzájomnej láske a citovej náklonnosti, spoločne vychovali detí, s ktorými udržiavali pravidelný kontakt a boli medzi nimi vytvorené silné rodinné a citové väzby. Tragické úmrtie manželky spôsobilo navrhovateľovi aj vážnu zdravotnú ujmu, pod vplyvom utrpenia zo straty blízkej osoby sa výrazne zhoršil jeho celkový zdravotný stav a dlhodobo nebol schopný vykonávať svoju prácu, o ktorú v dôsledku toho napokon prišiel; pričom už nikdy nebude schopný viesť plnohodnotný život ako predtým. Tieto okolnosti boli ešte prehĺbené postojom odporcu 1/, ktorý nemal po dopravnej nehode snahu poskytnúť navrhovateľovi zadosťučinenie aspoň vo forme ospravedlnenia a prejavu ľútosti, takúto snahu neprejavil doposiaľ vôbec. Navrhovateľ v dôsledku prežitej psychickej traumy z neočakávaného úmrtia blízkej osoby dlhodobo trpí podľa lekárskych správ stredne ťažkou depresiou. Z uvedeného vyplýva, že ide o nesmierne závažnú ujmu, ktorá spočíva v strate milovanej osoby, čím je navrhovateľ do budúcna ochudobnený o rodinný život, to všetko vo veku, kedy už u neho nie je reálne založenie novej rodiny a navrhovateľ tak zostal sám. Navrhovateľ taktiež utrpel aj citovú ujmu, keď smrťou manželky stratil lásku a radosť s ňou prežívanú po dlhé roky, utrpel ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku zo smrti blízkej osoby. Smrť manželky znamená pre neho nenahraditeľnú emocionálnu stratu, nenapraviteľné narušenie silných rodinných a citových väzieb, čo navrhovateľ pociťuje ako neoprávnený zásah do práva na súkromie a rodinný život. Citoval ust. § 11, § 13 ods. 1,2,3 § 15 Obč.zák. a zdôraznil, že právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami najmä v citovej oblasti tak, aby fyzická osoba mohla rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť, pričom protiprávne porušenie týchto vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život. Pokiaľ ide o okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva a následky porušenia práva, treba vziať ohľad na to, že manželka navrhovateľa prechádzala cez cestu cez deň, pri nezmenšenej viditeľnosti, na mieste s dobrými rozhľadovými podmienkami a pokiaľ by odporca 1/ jazdil dovolenou rýchlosťou a plne sa venoval vedeniu vozidla, nebolo by k nehode vôbec došlo. Zásah zo strany odporcu 1/ predstavuje síce nedbanlivostné konanie, ale na druhej strane ide aj o ľahkovážne konanie odporcu 1/, ktorý napriek krátkej vodičskej praxi viedol motorové vozidlo na frekventovanej ceste v husto obývanej časti mesta neprimeranou rýchlosťou, podstatne prekračujúcou povolenú rýchlosť, a zjavne nevenoval dostatočnú pozornosť vedeniu vozidla, keď manželku navrhovateľa prechádzajúcu cez cestu vo vzdialenosti asi 30m od prechodu pre chodcov včas nespozoroval a zrazil. Zdôraznil, že hodnota ľudského života sa nedá v peniazoch vyčísliť a požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch má len zmierniť dôsledky dopadu protiprávneho konania odporcu 1/ na ďalší život navrhovateľa bez manželky. Žalovanú sumu nemajetkovej ujmy v peniazoch má za primeranú aj možnostiam odporcu 1/, ktorý je na začiatku produktívneho veku a povinnosť na jej zaplatenie bude vo vzťahu k jeho ďalšiemu konaniu a životu plniť aj preventívnu funkciu.

Uznesením č.k. 27C/107/2012-40 zo dňa 24.01.2013 súd na návrh navrhovateľa pripustil, aby do konania na strane odporcu vstúpila spoločnosť KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441. Následne uznesením č.k. 27C/107/2012-63 zo dňa 15.03.2013 súd pripustil zmenu žalobného návrhu tak, že sumu 50 000,- € titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú povinní navrhovateľovi zaplatiť odporcovia 1/ ,2/ spoločne a nerozdielne. Napokon uznesením č.k. 27C/107/2012-86 zo dňa 11.07.2013 bola pripustená zmena žalobného návrhu tak, že navrhovateľ sa od odporcov 1/, 2/ okrem náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch 50 000,- € domáha aj zaplatenia náhrady škody 2 531,46 €.

Pokiaľ ide o požadovanú náhradu škody 2 531,46 €, navrhovateľ uviedol, že pôvodne si tento nárok uplatnil ako poškodený v trestnom konaní vedenom proti odporcovi 1/ na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 4T/75/2010, ktoré sa skončilo trestným rozkazom č.k. 4T/75/2010-169 zo dňa 18.01.2012, právoplatným dňa 18.06.2013. Odporca 1/ bol predmetným trestným rozkazom uznaný vinným zo spáchania trestného činu, následkom ktorého vznikla navrhovateľovi škoda. Navrhovateľ ako poškodený bol označeným trestným rozkazom s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie. Škoda pozostáva z nasledujúcich položiek: náklady na pohreb 662,17 €, náklady na kar 435,87 €, náklady na pomník 990,82 €, náklady na fotokeramiku na pomníku 71,57€ +19,76€, náklady za prenájom hrobového miesta 41,49 €, náklady na dedičské konanie 274,28 € + 35,50 €.

Odporca 1/ sa k návrhu písomne nevyjadril.

Odporca 2/ doručil súdu dňa 15.02.2013 obsiahle písomné vyjadrenie, v ktorom namietal svoju pasívnu legitimáciu. Poukázal na to, že § 4 ods. 2 z.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení

zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvádza, že poistený má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody. Nemajetková ujma však nie je škoda, čo je zrejme zo systematiky Občianskeho zákonníka a ide teda o dva úplne odlišné právne nároky. Aj zo samotného názvu z.č. 381/2001 Z.z. vyplýva, že ide o poistenie zodpovednosti za škodu a nie za nemajetkovú ujmu. Zásah osoby a zodpovednosť tejto osoby za zásah, ktorými je zasiahnuté do osobnostných práv inej osoby, podľa jeho názoru nie je možné preniesť na tretí subjekt, a to ani v prípade ak ide o poisťovateľa zodpovedného subjektu, ak nemajetková ujma nie je predmetom poistenia výslovne. Zastáva preto názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V tomto smere poukázal na uznesenie Okresného súdu Humenné sp.zn. 18C/124/2008 zo dňa 09.03.2009 a uznesenie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24Co/67/2008. Zdôraznil, že Občiansky zákonník a civilistická právna teória od seba striktne rozlišuje právo na ochranu osobnosti a s ním spojené právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Obč.zák. a právo na náhradu škody podľa § 415 až § 450 Obč.zák.. Odlišnosť týchto dvoch inštitútov potvrdzuje aj znenie § 16 Obč.zák., podľa ktorého, ak niekto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí inému škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu. Pokiaľ by v dôsledku neoprávneného zásahu do osobnostného práva došlo ku škode, uplatnenie ďalšieho druhu občianskoprávnej zodpovednosti - zodpovednosti za škodu podľa § 420 Obč.zák. a nasl. je viazané na existenciu zavinenia subjektu zásahu (Cirák, J a Ficová, S.: Občianske právo, všeobecná časť, Heureka, 2008, str. 289). Rozlíšenie nemajetkovej ujmy a náhrady škody je obsiahnuté aj v diele Občanský zákoník, komentář, 1. Svazek, LINDE Praha, 2003, str. 88 autorov Holub M. a spol.. Zdôraznil, že osobnostné práva predstavujú absolútne subjektívne práva, ktoré prináležia výlučne fyzickým osobám. Právo na ochranu osobnosti je nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka aj jej prejavmi. Hlavným účelom ochrany týchto práv je všestranný rozvoj a uplatnenie osobnosti človeka (Zborník III Najvyššieho súdu, ŠEVT, Praha 1980, str. 171). Na rozdiel od osobnostných práv právo na náhradu škody patrí fyzickej, ale aj právnickej osobe, nemá absolútnu, ale len relatívnu povahu, taktiež nemá o rýdzo osobnostnú, ale aj majetkovú povahu, a preto sa premlčuje. Inštitút práva na náhradu škody plní reparačnú a preventívnu funkciu (Cirák, J.: Ochrana osobnosti v Slovenskom práve, PFUK, 1994; Lazar, J.: Základy občianskeho hmotného práva, IURA EDITION, 2004; Cirák, J. Ficová, S.: Občianske právo, Všeobecná časť, Heureka, 2008). Súčasná právna teória zhodne s právnou praxou označujú neoprávnený zásah do zdravia fyzickej osoby v rámci ochrany osobnosti pojmom nemajetková ujma. Pod týmto pojmom však nemožno rozumieť škodu na zdraví, ktorá je pojmovo samostatná. Nemajetková ujma vznikla v dôsledku porušenia právnej povinnosti v inej než majetkovej sfére fyzickej osoby. Pôvodca neoprávneného zásahu sa označuje za ohrozitеľa alebo porušiteľa práva, nikdy nie za škodcu. Fyzická osoba, do ktorej osobnostnej sféry bolo zasiahnuté, sa nikdy neoznačuje ako poškodený. Zatiaľ čo zodpovednosť za škodu je založená na princípe subjektívnej zodpovednosti, v prípade nemajetkovej ujmy ide výlučne o objektívnu zodpovednosť. Ďalej citoval § 13 ods. 2 Obč.zák. v zmysle ktorého priznanie zadosťučinenia v peniazoch súdom predpokladá splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok, teda morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nepostačujúcim a neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú v § 13 ods. 3 Obč.zák. taxatívne stanovené dve kritériá, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Predpokladom priznania náhrady škody je preukázanie naplnenia všetkých zákonných predpokladov, a to protiprávneho konania, vzniku škody, príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou a zavinenia. Výška, respektíve rozsah náhrady majetkovej škody a škody na zdraví je kvantifikovaný v ust. § 442 a nasl. Obč.zák.. Na základe uvedeného uviedol, že zodpovednosť za nemajetkovú ujmu nie je zhodná so zodpovednosťou za ujmu majetkovú. Zásadnou otázkou je, či nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods.2 Obč.zák. možno subsumovať pod ust. § 4 ods. 2 písm. a/ z.č. 381/2001 Z.z.. Z predmetného zákonného ustanovenia je zrejmé, že rešpektuje rozlíšenie vecnej škody a škody na zdraví. V samotnej dôvodovej správe k zákonu sa uvádza, že rozsah poistenia zodpovednosti je v návrhu vymedzený s ohľadom na nároky vyplývajúce z tohto zákona, jednotlivé zložky náhrady škody a na územnú platnosť poistenia. Pokiaľ sa podľa § 4 ods. 1 písm. a/ z.č. 381/2001 Z.z. poistenie vzťahuje na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, je nimi potrebné rozumieť náklady spojené s pohrebom, prípadne náklady spojené s liečením. Vzhľadom na to, že pojem náklady v súvislosti so škodou na zdraví alebo pri usmrtení právny poriadok vyslovene pozná a používa ho vo význame, ktorý mu pripisuje § 449 Obč.zák., nie je možné pojem náklady pri usmrtení vykladať tak, že by pod tento pojem mala patriť aj nemajetková ujma. Takýto extenzívny výklad je v priamom rozpore s gramatickým významom použitého slovného

spojenia. Pri §4 ods. 2 písm. a/ z.č. 381/2001 Z.z. nemožno vychádzať iba zo samotného znenia tohto ustanovenia, ale ho treba vykladať v jednote s ustanoveniami, na ktoré nadväzuje. Ust. § 2 písm. g/ z.č. 381/2001 Z.z. definuje poškodeného ako osobu, ktorá utrpela prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody (nie nemajetkovej ujmy) podľa tohto zákona. Obdobne sa aj v ustanovení § 2 písm. i/ z.č. 381/2001 Z.z. poistnou udalosťou rozumie vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu (nie nemajetkovú ujmu). Zo žiadneho ustanovenia z.č. 381/2001 Z.z. nemožno vyvodiť, že by predmet poistného krytia tvorili aj iné nároky ako náhrada škody. Bezprostredne s otázkou rozsahu poistného krytia súvisí aj otázka existencie pasívnej legitimácie poisťovne v konaní. Táto podľa jeho názoru nemôže byť daná v prípade, ak predmet konania tvorí právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Obč.zák. Otázka pasívnej legitimácie poisťovne v prípade uplatnenia práva na náhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bola už v minulosti riešená v rámci rozhodovacej praxi súdov. V tomto smere poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30 Cdo/1051/2005 zo dňa 27.08.2005 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 28 Cdo/931/2002 zo dňa 11.06.2002, z ktorých vyplýva, že súdy nižších stupňov zamietli žalobu voči žalovaným poisťovniam z dôvodu, že nebola daná ich pasívna legitimácia v prípade uplatneného práva na ochranu osobnosti podľa § 11 Obč.zák. Takéto subsumovanie sa nedá zdôvodniť ani eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia, nakoľko tzv. motorové smernice, ktoré sa týkajú poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla hovoria o poistení zodpovednosti za škodu, o náhrade škody a o odškodnení poškodených osôb (napr. čl. 3, 18, 22, 24 ods. 2, názov kapitoly 4 smernice 2009/103/ES). Smernice sa taktiež zaoberajú poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a nie poistením nárokov vzniknutých z iného titulu než je zodpovedná za škodu. Pokiaľ ide o pojem ujma na zdraví, poukázal na český preklad vyššie uvedenej smernice, ktorý hovorí presnejšie o škodách na zdraví (konkrétne slovné spojenie "jakákoliv věcná škoda nebo škoda na zdraví"); taktiež anglický výraz "personal injury" použitý v smerniciach sa dá preložiť aj ako poškodenie zdravia alebo škoda na zdraví. Uvedené smernice pritom nestanovujú, akým spôsobom a akými nárokmi má členský štát vymedziť rozsah náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Je teda na členskom štáte, akými princípmi sa riadi odškodnenie zásahu do zdravia človeka. Podľa vnútroštátnej úpravy v SR sa škoda na zdraví alebo pri usmrtení odškodňuje nárokmi uvedenými v § 444 až § 449 Obč.zák., pričom iné nároky už nie sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví alebo pri usmrtení. Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zákonom č.381/2001 Z.z. , do ktorého obsahu boli podľa dôvodových správ transponované aj smernice Európskeho parlamentu a Rady. Ak by obsahom smernice malo byť to, že povinné poistenie pokrýva aj nároky z neoprávnených zásahov do osobnosti človeka, potom by to bolo možné vyjadriť jednoznačným spôsobom legislatívne v texte predmetného zákona a keďže zákon napriek deklarovanej aproximácií smerníc takéto nároky neuvádza a výslovne nespomína, ani SR ako členský štát nevníma predmetné smernice tak, že predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je i nemajetková ujma. V prípade, že sa určitá osoba domnieva, že transpozícia smernice nebola korektná a tým jej vznikla škoda, má možnosť obrátiť sa na súd s návrhom na náhradu škody od štátu. Zdôraznil, že ako poisťovňa nemôže rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu náhrada škody. Uvedené by malo dopad i na kalkuláciu poistného a celý trh s predmetným povinným zmluvným poistením. Svoje stanovisko oprel aj o rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30Cdo/1051/2005-100 zo dňa 7.09.2005, Ústavného súdu ČR sp.zn. III. ÚS 8/06 zo dňa 16.03.2006, Najvyšieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/168/2009, Najvyšieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/201/2007 zo dňa 30.07.2008, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/296/2011, z ktorých citoval. Poukázal aj na § 22 ods. 1 z.č. 574/2004 Z.z. o súdoch a uviedol, že princíp predvídateľnosti práva je jedným zo základných znakov právneho štátu, ktorým je Slovenská republika podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Aj Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach (napr. I. ÚS 87/93, Pl.ÚS 16/95 či II. ÚS 80/99 vyjadril, že súčasťou princípu právnej istoty je požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď. Záverom poukázal na písomné vyjadrenie Slovenskej republiky vo veci prejudiciálneho konania, vedeného na Európskom súdnom dvore pod sp.zn. C-22/12 Haasová a na vyjadrenie Spolkovej republiky Nemecko a Estónskej republiky v tejto veci. Na základe všetkých uvedených dôvodov žiadal, aby súd návrh voči odporcovi 2/ zamietol a za tým účelom vydal medzitýmny rozsudok.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní za splnenia podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti odporcu 1/, ktorému bolo riadne doručené predvolanie na pojednávanie súdu, ktorého sa nezúčastnil, pričom svoju neúčasť neospravedlnil a nepožiadal z dôležitých dôvodov o odročenie

pojednávania. Súd sa oboznámil s návrhom, lekárskym potvrdením W.. G. Q. zo dňa 24.03.2010 (č.l. 9 spisu), lekárskymi správami W.. W. H. ohľadne zdravotného stavu navrhovateľa zo dňa 11.10.2010,05.11.2010, 06.12.2010, 21.01.2011, 03.03.2011, 05.04.2011, 05.05.2011, 09.06.2011 (č.l. 10-17 spisu), B.. L. W. zo dňa 22.06.2011 (č.l. 18 spisu), rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 20.02.2012 ohľadne predčasného starobného dôchodku a vdoveckého dôchodku navrhovateľa, kópiou výpisu z knihy manželstiev manželov F. H. a S. N., písomným vyjadrením odporcu 2, poistnou zmluvou č. 6522581487 zo dňa 10.11.2004 (č.l. 53 spisu), žiadosťou o zmenu poistnej zmluvy zo dňa 15.06.2006 (č.l. 54 spisu), žiadosťou o zmenu poistnej zmluvy zo dňa 15.11.2007 (č.l. 55 spisu),Všeobecnými poistnými podmienkami poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 636 (č.l. 47-52 spisu), podstatným obsahom spisu Okresného súdu Trenčín sp.zn. 4T/75/2010, trestným rozkazom č.k. 4T/75/2010-169 zo dňa 18.01.2012, uznesením č.k. 4T/75/2010-190a zo dňa 18.06.2013, znaleckým posudkom č. 02/2010 , zápisnicou o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 31.03.2010 ČVS:ORP-173/OEK-TN-2010, faktúrou č. 391/09 zo dňa 21.07.2009 (č.l. 72-73 spisu), pokladničným bločkom zo dňa 23.07.2009 (č.l. 74 spisu), potvrdením o príjme objednávky zo dňa 10.08.2009 a príjmovým pokladničným dokladom č. 8/5 zo dňa 10.08.2009 (č.l. 75 spisu), faktúrou č. 09/9/080 zo dňa 11.09.2009 (č.l. 76 spisu), príjmovým pokladničným dokladom č. 9/16 zo dňa 22.09.2009 (č.l. 77 spisu), faktúrou č. 290101362 zo dňa 24.09.2009 (č.l. 78 spisu), faktúrou č. 290101432 zo dňa 30.09.2009 (č.l. 79 spisu), zmluvou o nájme hrobového miesta zo dňa 27.07.2009 a príjmovým pokladničným dokladom č. 0824403 zo dňa 27.07.2009 (č.l. 80-82 spisu), príjmovým pokladničným dokladom č. 323/a/2009 zo dňa 29.09.2009 (č.l. 83spisu), uznesením Okresného súdu Trenčín sp.zn. 16D/772/2009 zo dňa 5.11.2009, výsluchom navrhovateľa a odporcu 2/, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ uzavrel dňa 01.04.1978 manželstvo s S. N., nar. XX.XX.XXXX, ktoré bolo zapísané v knihe manželstiev MNV vo E. zv.XX, str. XXX, č.r. XX, ročník XXXX.

Trestným rozkazom Okresného súdu G. č.k. 4T/75/2010-169 zo dňa 18.01.2012, právoplatný dňa 18.06.2013 v spojení s uznesením č.k. 4T/75/2010-190a zo dňa 18.06.2013 bol obvinený - odporca 1/ uznaný za vinného, že dňa 16.07.2009 v čase o 14,05 hod v meste /obci/ G. viedol osobné motorové vozidlo zn. J. U., EČV: G. v blízkosti križovatky s ulicou X. K. v smere od sídliska V. do centra mesta G., a to tak, že v dôsledku nepovolenej rýchlosti 65 km/ hod. počas jazdy ľavou prednou časťou vozidla narazil do kráčajúce chodkyne z jeho pohľadu sprava doľava S. H., ktorá prechádzala kolmo cez ulicu M. mimo priechod pre chodcov v jeho vzdialenosti cca 30 metrov, čím došlo ku zrážke s telom chodkyne, ktorá pri dopravnej nehode utrpela zranenia hlavy s opuchom mozgu pri zlomenine spodiny a klenby lebečnej, avšak dňa XX.XX.XXXX uvedeným zraneniam podľahla, teda odporca 1/ inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa §16 ods. 4 z.č. 8/2009 o cestnej premávke, čím spáchal trestný čin prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písmeno a/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písmeno h/ Tr. zákona. Za to bol odsúdený podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona s prihliadnutím na § 353 ods. 2 písmeno a/ Tr. poriadku a § 36 písmeno j/ Tr. Zákona za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 8 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky. Podľa § 49 ods. 1 písmeno a/ a § 50 ods. 1 Tr. zákona sa mu výkon trestu odňatia slobody podmienečne odložil na skúšobnú dobu 30 mesiacov. Zároveň mu súd podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona s prihliadnutím na § 353 ods. 2 písmeno b / Tr. poriadku a § 36 písmeno j/ Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 a ods. 8 Tr. zákona uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na 2 roky. Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku boli poškodení: F. H. a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. s uplatnenými nárokmi na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie. Proti tomuto trestnému rozkazu podal odporca 1/ odpor, ktorý dňa 18.06.2013 na hlavnom pojednávaní súdu pred prednesom obžaloby prokurátorom zobral späť. Uznesením č.k. 4T/75/2010-190a zo dňa 18.06.2013 samosudca podľa § 355 ods. 9 Tr.poriadku vzal na vedomie späťvzatie odporu obžalovaného proti vydanému trestnému rozkazu Okresného súdu Trenčín č.k. 4T/75/2010-169 zo dňa 18.01.2012. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18.06.2013.

Zo znaleckého posudku č. 02/2010 znalca R.. W. O., v odbore cestnej dopravy - doprava cestná, technický stav cestných vozidiel, nehody v cestnej doprave, odhad škôd v cestnej doprave, ceny a odhady cestných vozidiel, ktorý je súčasťou trestného spisu sp.zn. 4T/75/2010 vyplýva, že odporca 1/ sa v úseku dopravnej nehody v čase reakcie pohyboval rýchlosťou 65 až 72 km/hod; na chodca, ktorý začal vchádzať do jeho jazdného pruhu, začal reagovať vo vzdialenosti cca 30,7 až 34 m pred miestom zrážky, v čase, keď chodec začal vchádzať z pravej krajnice do jeho jazdného pruhu; miesto dopravnej nehody

sa nachádza v obci kde je povolená maximálna rýchlosť do 50km/hod. Z výpočtov znaleckého posudku vyplýva, že odporca 1/ sa v čase reakcie v úseku dopravnej nehody pohyboval rýchlosťou vyššou, ako bola v danom úseku dovolená, pričom z ďalšej simulácie vyplýva, že odporca 1/ za predpokladu, že by reagoval tak, ako reagoval, bol by zastavil svoje vozidlo po miesto zrážky v tom prípade, že by sa v čase reakcie pohyboval rýchlosťou nižšou ako 50,4 až 55,7 km/hod. Vzhľadom k tomu, že nebolo možné predpokladať, akým spôsobom sa chodkyňa bude na vozovke správať, len zastavenie vozidla po miesto zrážky zabezpečovalo 100% zabránenie kolízii. Nesprávnym prvkom techniky jazdy odporcu 1/ bolo, že v úseku dopravnej nehody sa v čase reakcie pohyboval rýchlosťou vyššou, ako bola v danom úseku dovolená a skutočnosť, že v úseku dopravnej nehody jazdil takým spôsobom, že ľavá časť jeho vozidla sa nachádzala v protismernom jazdnom pruhu. Správnym prvkom techniky jeho jazdy bolo, že v úseku dopravnej nehody začal reagovať na chodca vchádzajúceho z pravej krajnice do vozovky okamžite a v tom čase, ako tento začal vstupovať do vozovky. Pokiaľ odporca 1/ bol povinný dbať zvýšenej opatrnosti, keď spozoroval chodca vchádzajúceho z pravej krajnice na vozovku, t.j. bol chodcom obmedzený a bol povinný predvídať jeho nesprávne konanie a prispôsobiť tomu jazdu a možnosti na zabránenie nehode a bol povinný v danom úseku pohybovať sa maximálne dovolenou rýchlosťou, potom príčina dopravnej nehody z technického hľadiska bola v neprimeranej rýchlosti vozidla v úseku dopravnej nehody. Chodkyňa S. H. svojim vstupom do jazdného koridoru odporcovi 1/ vytvorila prekážku v jeho jazdnej dráhe, ale za daných okolností pri dodržaní maximálnej povolenej rýchlosti v danom úseku, mohol odporca 1/ po stred oblasti zrážky zastaviť svoje vozidlo. Z technického hľadiska teda nemožno hovoriť o "náhlej technickej prekážke". Záverom znalec uviedol, že pokiaľ mal odporca 1/ právnu povinnosť dbať zvýšenej opatrnosti a jazdiť v úseku dopravnej nehody rýchlosťou, aká bola v danom úseku povolená, keď spozoroval chodca vstupujúceho do jeho jazdnej dráhy, potom príčina dopravnej nehody z technického hľadiska bola v neprimeranej rýchlosti vozidla J. U.. Ak túto právnu povinnosť nemal, príčina dopravnej nehody z technického hľadiska bola náhla prekážka z technického hľadiska, ktorú vyvolala chodkyňa svojim vstupom do jazdného pruhu vozidla J. U..

Zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 31.03.2010 (ČVS:ORP-173/OEK-TN-2010), ktorej súčasťou spisu sp.zn. 4T/75/2010 vyplýva, že v uvedený deň navrhovateľ prostredníctvom splnomocnenca uplatnil voči odporcovi 1/ nárok na náhradu škody v celkovej výške 2 531,46 €, pozostávajúcej z nákladov na pohreb 662,17 €, nákladov na kar 435,87 €, nákladov na pomník 990,82 €, nákladov na fotokeramiku na pomníku 71,57€ +19,76€, nákladov za prenájom hrobového miesta 41,49 €, nákladov na dedičské konanie 274,28 € + 35,50 €. Navrhovateľ zároveň uviedol, že v prípade uznania viny odporcu 1/ si bude uplatňovať aj nárok z porušenia jeho osobnostných práv, ktorý zatiaľ vyčísľuje minimálnej výške 50 000,- €.

Z obsahu trestného spisu Okresného súdu Trenčín sp.zn. 4T/75/2010 nevyplýva, že by sa odporca 1/ navrhovateľovi ako poškodenému ospravedlnil.

Odporca 1/ ako poistený, poistník a zároveň platiteľ poistného uzavrel dňa 10.11.2004 s odporcom 2/ ako poisťovateľom poistnú zmluvu č. 6522581487 poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, so začiatkom poistenia 01.01.2005 na dobu neurčitú. Podľa žiadostí o zmenu poistnej zmluvy zo dňa 15.11.2006 a 15.11.2007 išlo o motorové vozidlo EČV: G..

Podľa lekárskeho potvrdenia W.. G. Q., všeobecného lekára pre dospelých, zo dňa 24.03.2010 navrhovateľ je v posledných dvoch rokoch v liečbe pre vysoký krvný tlak s neurotickými prejavmi, pravdepodobne v súvise s úmrtím manželky a toho času je práceneschopný.

Podľa lekárskej správy W.. W. H., psychiatrická ambulancia, ohľadne zdravotného stavu navrhovateľa zo dňa 11.10.2010 - vstupné vyšetrenie má navrhovateľ podľa svojho vyjadrenia od jesene roku 2009 depresie, nespavosť, bolesti hlavy, stavy do plaču, melanchóliu, nechuť, plačlivosť, vyhýbanie sa spoločnosti. Manželku mu tragický zrazilo auto, je to stále neukončené. Bol to šok, tragédia, má problémy so spaním, ťažké rána, pocity nepotrebnosti, zbytočnosti, nechuť do života, myšlienky to skončiť. Podľa nálezu lekárky má navrhovateľ depresívny syndróm na podklade reaktívnom - pri ťažkej smútkovej reakcii, nespracované okolnosti straty manželky; ide o depresívnu epizódu stredne ťažkú až ťažkú, PN z psychiatrického hľadiska nutná, boli mu predpísané lieky. Totožný záver lekárky vyplýva z lekárskej správy zo dňa 05.11.2010, 06.12.2010, 21.01.2011. V lekárskej správe zo dňa 03.03.2011 lekárka navrhovateľovi doporučila okrem medikamentóznej liečby aj ústavnú hospitalizáciu, ktorú navrhovateľ odmietol. Podľa lekárskej správy zo dňa 05.04.2011 došlou aktuálne k zhoršeniu stavu navrhovateľa a

lekárka mu opakovanie doporučila ústavnú hospitalizáciu. Obdobne tomu bolo aj podľa lekárskej správy zo dňa 05.05.2011 a 09.06.2011.

Z lekárskej správy B.. L. W., klinickej psychologičky zo dňa 22.06.2011 vyplýva, že u navrhovateľa ide u depresívnu poruchu.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 20.02.2012, navrhovateľovi od 01.02.2012 vyplácajú predčasný starobný dôchodok 287,20 € mesačne a vdovecký dôchodok 79,- € mesačne.

Faktúrou č. 391/09 zo dňa 21.09.2009, vyúčtoval dodávateľ CHRYMA, s.r.o, IČO:3 36 325 317 navrhovateľovi služby za pohreb, konaný dňa XX.XX.XXXX o 13,00 hod vo výške 662,17 €, pričom na faktúre sa nachádza potvrdenie o jej zaplatení. Z pokladničného bločku zo dňa 23.07.2009 súd zistil, že náklady na kar predstavovali 435,87 €. Dňa 10.08.2009 navrhovateľ objednal v spoločnosti AGENA - CHV, spol. s.r.o, IČO: 36 313 319 pomník za celkovú cenu 990,82 €, z ktorej podľa príjmového pokladničného dokladu č. 8/5 zo dňa 10.08.2009 uhradil zhotoviteľovi zálohu 500,- € a na základe následnej faktúry č. 09/9/080 zo dňa 11.09.2009, splatnej dňa 25.09.2009 a príjmového pokladničného dokladu č. 7/16 dňa 22.09.2009 doplatok ceny 490,82 €. Faktúrami č. 290101362 zo dňa 24.09.2009 a č. 290101432 zo dňa 30.09.2009 bola navrhovateľovi vyúčtovaná cena za fotokeramiku na pomník v sume 71,57 € a 19,76 €, ktorú uhradil pri prevzatí tovaru na dobierku. Na základe zmluvy o nájme hrobového miesta, uzavretej dňa 27.07.2009, navrhovateľ si prenajal hrobové miesto č. UH-V-X-XO/ X na dobu neurčitú, od 07.07.2009 a zaviazal sa platiť nájomné na základe platného cenníka prác a služieb mesta G.. Nájomné za roky 2009 až 2034 vo výške 41,49 € sa zaviazal zaplatiť pri uzavretí zmluvy. Podľa príjmového pokladničného dokladu č. 0824403 zo dňa 27.07.2009 navrhovateľ mestu G. uhradil sumu 41,49 €. Podľa príjmového pokladničného dokladu č. 32/a/2009 zo dňa 29.09.2009 uhradil navrhovateľ notárke V.. E. Y. sumu 274,28 € a súdu v dedičskom konaní po poručiteľke - manželke (sp.zn. 16D/772/2009) uhradil súdny poplatok 35,50 €.

Navrhovateľ na pojednávaní doplnil, že skutočnú škodu dostatočne doložil listinnými dôkazmi, v trestnom konaní bolo zistené, že škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktorého vodičom bol odporca 1/. Poukázal na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 24.10.2013, v ktorom bolo rozhodnuté, že povinné zmluvné poistenie sa vzťahuje aj na nemajetkovú ujmu, čím sa vyriešila dlhotrvajúca dilema, ktorú spomína aj odporca 2/ v písomnom stanovisku. Čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy, táto závisí od úvahy súdu, v tomto smere bude rešpektovať takúto úvahu. V záverečnej reči zdôraznil postoj odporcu 1/, ktorý po nehode doposiaľ neprejavil žiadnu účasť, ľútosť, v podstate sa zachoval ignorantským spôsobom. V dôsledku straty manželky sa navrhovateľ dostal do ťažkej situácie, zhoršenej tým, že ich deti už dlhodobo žijú mimo SR. O manželku prišiel pred dovŕšením dôchodkového veku, kedy pre utvorenie novej rodiny je už nízky predpoklad. Taktiež poukázal na rozhodnutia súdov v poslednej dobe, ktoré pri porušení osobnostných práv, kde dotknuté osoby neutrpeli žiadnu fyzickú ujmu, priznávajú vyššie sumy, ako je navrhovateľom uplatnený nárok.

Navrhovateľ pri výpovedi uviedol, že celá udalosť bola pre neho psychickou traumou, nikto to nečakal. Vzhľadom na tú udalosť mal potom aj sťažené pracovné podmienky. S manželkou žili štyridsať rokov v harmonickom manželstve, v spoločnej domácnosti, mali spoločné záujmy, a to záhradu, šport. Spoločne mali dve dospelé deti, ktoré teraz dlhodobo žijú mimo územia SR. Nebol na to pripravený, nezvládol to psychicky a musel sa liečiť. Jeho práceneschopnosť trvala rok. Mal problémy aj v práci, mal náročnú prácu, ktorú nemohol adekvátne vykonávať. V dôsledku toho dostal zo zamestnania výpoveď, a potom, keďže bol pred 60-tkou, mal problém sa uplatniť na pracovnom trhu. Žiadal majetkovú náhradu aj nemajetkovú ujmu, poukázal na to, že vtedy zostal bez finančných prostriedkov. Neuplatnil si a nedostal žiadne pohrebné.

Odporca 2/ pri svojej výpovedi predniesol svoje písomné vyjadrenie tak, ako je popísané vyššie. Zotrval na námietke jeho pasívnej legitimácie, pričom nemal vedomosť o navrhovateľom uvádzanom rozhodnutí Európskeho súdneho dvora. Ak také rozhodnutie existuje, aj tak musia byť preukázané podmienky stanovené Občianskym zákonníkom v § 11 a nasl.. Žiadal, aby navrhovateľ predložil doklady, preukazujúce, že jeho nárok nie je premlčaný. K nároku na náhradu škody uviedol, že vyhláška č. 87/95 Z.z. určuje, že primerané náklady na pohreb sa spravujú pracovnoprávnymi predpismi, čo v tomto prípade znamená zákon o sociálnom poistení a ten za rok 2009 limituje náklady na pohreb sumou 2.255,- €. V záverečnej reči zdôraznil, že vo veci neboli splnené podmienky na to, aby odporcovia 1/,

2/ boli zaviazaní spoločne a nerozdielne, pretože škoda, resp. ujma nebola spôsobená ich spoločným konaním s tým, že za odporcu 1/ prechádza na odporcu 2/ povinnosť nahradiť túto ujmu v zmysle zákona. Žiadal, aby súd prihliadol na okolnosti zásahu do osobnostných práv navrhovateľa, najmä to, že manželka navrhovateľa prechádzala mimo prechod pre chodcov, a nehoda bola odporcom 1/ spôsobená z nedbanlivosti.

V prvom rade sa súd zaoberal nárokom navrhovateľa na náhradu škody.

Podľa § 427 ods. 1 z.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu vzniku škodovej udalosti (ďalej len "Občiansky zákonník"), Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 428 Občianskeho zákonníka svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 449 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, pri usmrtení sa uhrádzajú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení. Náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.
Podľa § 450 Občianskeho zákonníka, z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila; prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

Podľa § 106 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

Podľa § 2 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu vzniku škodovej udalosti (ďalej len "nariadenie vlády) primerané náklady spojené s pohrebom sa určia podľa pracovnoprávnych predpisov upravujúcich zodpovednosť za škodu pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania.1).

Podľa § 2 ods. 2 nariadenia vlády náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádzajú do výšky 663,88 eura.

Pozn. pod čiarou č. 1 k § 2 ods. 1 nariadenia vlády uvádza: § 49 ods. 1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce; ktorý však bol zrušený zákonom č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce.

Podľa § 101 ods. 1 z.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom ku dňu vzniku škodovej udalosti (ďalej len "zákon o sociálnom poistení") ak poškodený zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, má ten, kto uhradil náklady spojené s pohrebom, nárok na ich náhradu.

Podľa § 101 ods. 2 zákona o sociálnom poistení za náklady spojené s pohrebom sa podľa tohto zákona považujú najmä a) náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so

zabezpečením pohrebu, b) náklady na spopolnenie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou, c) cintorínske poplatky, d) náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule, e) náklady na úpravu hrobu.

Podľa § 135 ods. 1 z.č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom ku dňu rozhodovania súdu (ďalej len "O.s.p.") súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Podľa § 2 písm. d/ z.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vzniku škodovej udalosti (ďalej len "zákon o povinnom zmluvnom poistení") na účely tohto zákona sa rozumie poisťovateľom poisťovateľom poisťovňa, poisťovňa z iného členského štátu alebo zahraničná poisťovňa, ktorá je oprávnená vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky na základe osobitného predpisu.

Podľa § 2 písm. e/ zákona o povinnom zmluvnom poistení na účely tohto zákona sa rozumie poistníkom ten, kto uzavrel s poisťovateľom zmluvu o poistení zodpovednosti (ďalej len "poistná zmluva").

Podľa § 2 písm. f/ zákona o povinnom zmluvnom poistení na účely tohto zákona sa rozumie poisteným ten, na koho sa vzťahuje poistenie zodpovednosti.

Podľa § 2 písm. g/ zákona o povinnom zmluvnom poistení na účely tohto zákona sa rozumie poškodeným ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o povinnom zmluvnom poistení poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom 6b) uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Súd sa najskôr zaoberal otázkou, v akom rozsahu zodpovedajú odporcovia 1/ ,2/ za škodu spôsobenú navrhovateľovi v zmysle ustanovenia § 427, § 442 ods. 1, § 449 ods. 2- 3 Občianskeho zákonníka, tým, či sa odporca 1/ zodpovednosti nezbavil podľa § 428 Občianskeho zákonníka, či vo veci nie je dané spoluzavinenie poškodeného a následne tým, či v prejednávanej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre zníženie náhrady škody v zmysle § 450 Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje jednu z foriem osobitnej zodpovednosti za škodu, a to zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov. Predmetná zodpovednosť je založená na princípe objektívnej zodpovednosti, teda zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Subjektom zodpovednosti za škodu je podľa citovaného zákonného ustanovenia osoba vykonávajúca dopravu a iný prevádzateľ dopravného prostriedku. Iný prevádzateľ predstavuje osobu, ktorá prevádzkuje motorové vozidlá, motorové plavidlá, motorové ako aj nemotorové lietadla. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 427 Občianskeho zákonníka sú: udalosť vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nimi. Základnou podmienkou tejto zodpovednosti je to, že ide o škodu spôsobenú osobitnou povahou prevádzky. Občiansky zákonník pojem prevádzka ani osobitná povaha prevádzky nedefinuje. Prevádzkou sa v zmysle súdnej praxe rozumie aj príprava na jazdu, udržiavanie vozidlo v stave spôsobilom na jazdu a úkony potrebné po skončení jazdy (napríklad otvorenie dverí). Pri výklade pojmu osobitná povaha prevádzky treba vychádzať z toho, že sa v nej prejavujú typické vlastnosti prevádzky, ktoré spočívajú v jej nebezpečnosti, a ktoré sú spôsobilé vyvolať škodu. Za udalosti vyvolané osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov sa podľa súdnej praxe považujú také skutočnosti, ktoré sú objektívne spôsobilé vyvolať škodu a ktoré súvisia s prevádzkou dopravných prostriedkov (R 80/1970, R9/1972, R 20/1975). Zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku nevylučuje súbežnú zodpovednosť vodiča tohto dopravného prostriedku podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak však motorové vozidlo v čase vzniku škody riadil prevádzateľ dopravného prostriedku, bude vždy zodpovedať podľa ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Prevádzateľ sa môže svojej zodpovednosti zbaviť, ak preukáže, že škoda nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Druhým liberačným dôvodom je, že škoda bola síce spôsobená okolnosťami, ktoré majú svoj pôvod prevádzke, napriek tomu prevádzateľ nemohol škode zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho ako prevádzateľa požadovať. Tretím liberačným dôvodom sui generis je zavinenie samotného poškodeného v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka.

Súd pri posúdení veci vychádzal z trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín č.k. 4T/75/2010-169 zo dňa 18.01.2012, právoplatný dňa 18.06.2013 v spojení s uznesením č.k. 4T/75/2010-190a zo dňa 18.06.2013, ktorým je v zmysle § 135 ods. 1 O.s.p. viazaný v otázke, že sa stal trestný čin a kto ho spáchal. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 25 Cdo/242/2004 zo dňa 31.08.2004 ak bol žalovaný v trestnom konaní právoplatne uznaný vinným a odsúdený za skutok, ktorý je opísaný vo výrokovej časti rozhodnutia o konkrétnom konaní páchateľa vrátane popisu zranení, ktoré svojim konaním spôsobil poškodenému, majú súdy v občianskoprávnom konaní vychádzať z celého výroku o vine, teda nielen z jeho právnej, ale aj zo skutkovej časti, s tým, že v rozsahu tohto výroku, v akom sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, je súd v občianskoprávnom konaní v zmysle § 135 ods. 1 O.s.p. právoplatným trestným rozhodnutím viazaný. Konkrétne zranenia, ktoré poškodený utrpel v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného, sú podrobne opísané vo výrokovej časti odsudzujúceho trestného rozhodnutia a v občianskoprávnom konaní je súd viazaný aj výrokom o vzniku konkrétnej ujmy na zdraví poškodeného spôsobenej v dôsledku protiprávneho konania žalovaného. Rozhodnutím v trestnom konaní je tak pre následné občianskoprávne konanie záväzne rozhodnuté, aký skutok sa stal, kto ho spáchal, ako aj to, aká ujma na zdraví bola týmto skutkom poškodenému spôsobená, teda aj príčinná súvislosť medzi konaním páchateľa a ujmou spočívajúcou v ublížení na zdraví. Ani otázku zavinenia (úmyselného či nedbanlivostného konania) nemožno v občianskoprávnom konaní preskúmavať, lebo súd je viazaný aj tým, že ide o zavinenie úmyselné.

S poukazom na uvedené z predmetného trestného rozkazu potom súd jednoznačne ustálil, že odporca 1/ dňa 16.07.2009 v čase o 14,05 hod v meste /obci/ G. viedol osobné motorové vozidlo zn. J. U., EČV: G. v blízkosti križovatky s ulicou X. K. v smere od sídliska V. do centra mesta G., a to tak, že v dôsledku nepovolenej rýchlosti 65 km/ hod. počas jazdy ľavou prednou časťou vozidla narazil do kráčajúcej chodkyne - S. H. - z jeho pohľadu sprava doľava, ktorá prechádzala kolmo cez ulicu M. mimo priechod pre chodcov v jeho vzdialenosti cca 30 metrov, čím došlo ku zrážke s telom chodkyne, ktorá pri dopravnej nehode utrpela zranenia hlavy s opuchom mozgu pri zlomenine spodiny a klenby lebečnej, avšak dňa XX.XX.XXXX uvedeným zraneniam podľahla, čím odporca 1/ inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa §16 ods. 4 z.č. 8/2009 o cestnej premávke.

Citovaným trestným rozkazom, ktorý v konaní účastníci ani nerozporovali, bolo teda preukázané protiprávne konanie odporcu 1/, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním odporcu 1/ a napokon aj zavinenie (nedbanlivosť), ktoré však nemá na posúdenie zodpovednosti odporcu 1/ za škodu žiaden vplyv, nakoľko v danom prípade ide o zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku, ktorý bol zároveň vodičom dopravného prostriedku podľa § 427 ods. 1 Obč.zák., teda zodpovednosť objektívnu. V konaní nebolo zistené, že by škoda nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, pretože rýchlosť je osobitnou vlastnosťou dopravného prostriedku a náraz do chodca v dôsledku nepovolenej rýchlosti má nesporne pôvod v prevádzke dopravného prostriedku. Taktiež nebolo v konaní žiadnym z účastníkov tvrdené a ani preukázané, že by škoda bola síce spôsobená okolnosťami, ktoré majú svoj pôvod prevádzke, napriek tomu prevádzateľ nemohol škode zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho ako prevádzateľa požadovať.

Pokiaľ ide o posúdenie, či sama chodkyňa S. H. svojím konaním aspoň čiastočne nezavinila svoju smrť, súd je toho názoru, že menovaná sa na svojej smrti nepodieľala ani čiastočne. Ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na prípady, kedy škoda spôsobená poškodenému je nielen výsledkom protiprávneho konania škodcu, ale sa na jej vzniku čiastočne alebo celkom podieľalo konanie samotného poškodeného. Pre záver o zodpovednosti na strane poškodeného musia byť však rovnako splnené všetky základné predpoklady všeobecnej zodpovednosti za škodu, teda protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nimi a prípadne zavinenie. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2MCdo/1/2007 zo dňa 9.01.2008, o vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom protiprávneho úkonu škodcu, teda ak jeho konanie a škoda je vo vzájomnom pomere príčiny a následku. Musí byť teda preukázané, že nebyť protiprávneho úkonu, ku škode by nedošlo. Atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Škodlivý následok nemusí byť vždy vyvolaný jedinou príčinou. Môže ísť len o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o odškodnenie, ktorého ide; vždy však musí o príčinu podstatnú. V takomto prípade už z pôsobenia prvotnej príčiny sa musí dať vyvodiť existencia vecnej súvislosti so vznikom škodlivého následku. Nie je totiž rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku.

Je pravdou, že zo znaleckého posudku č. 02/2010 znalca R.. W. O. vyplýva, že chodkyňa S. H. kolíznu situáciu vyvolala a mohla kolízii zabrániť tak, že pred kolíziou by zostala stáť na pravej krajnici vozovky a prechádzanie cez vozovku by dokončila až vozidlo odporcu 1/ opustí nebezpečný profil vozovky, alebo tak, že by na prechádzanie cez vozovku použila prechod pre chodcov, vzdialený cca 30 m, pričom svojim vstupom do jazdného koridoru odporcovi 1/ vytvorila prekážku v jeho jazdnej dráhe, avšak znalec konštatoval, že z technického hľadiska ani v tomto prípade nemožno hovoriť o náhlej technickej prekážke. Za všetkých okolností mohol odporca 1/ zastaviť svoje vozidlo tak, aby k nehode nedošlo. Odporca 1/ sa v úseku nehody pohyboval rýchlosťou vyššou o 15 až 22 km/hod, než ako je povolená rýchlosť v danom úseku (50 km/hod) a zároveň jazdil takým spôsobom, že ľavá časť jeho vozidla (ktorou narazil do kráčajúce chodkyne) sa nachádzala v protismernom jazdnom pruhu. Nakoľko odporca 1/ mal podľa osobitného predpisu (z.č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke) povinnosť dbať zvýšenej opatrnosti, keď zbadal chodkyňu a zároveň povinnosť jazdiť v úseku dopravnej nehody takou rýchlosťou, aká bola v úseku povolená, príčina dopravnej nehody z technického hľadiska bola podľa záverov znalca práve v neprimeranej rýchlosti vozidla odporcu 1/. Pokiaľ by sa odporca 1/ v úseku dopravnej nehody pohyboval rýchlosťou nižšou ako 50,4 až 55,7 km/hod, bol by zastavil svoje vozidlo po miesto zrážky. Konanie chodkyne, ktorá neprechádzala cez priechod pre chodcov a neprechádzala kolmo cez vozovku, nebola jednou z podstatných, bezprostredných príčin, prečo k dopravnej nehode došlo. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že bezprostrednou príčinou dopravnej nehody z technického hľadiska bola neprimeraná rýchlosť vozidla odporcu 1/, ktorý porušil viaceré ustanovenia zákona o premávke na pozemných komunikáciách. Keby pravidlá cestnej premávky neporušil, vozidlo by zastavil pred miestom zrážky, nespôsobil by stret vozidla s chodkyňou a ku vzniku škody by nedošlo. Bezprostrednou a hlavnou príčinou, ktorá spôsobila vznik škody na zdraví a živote chodkyne, teda nebola skutočnosť, že chodkyňa neprechádzala cez priechod pre chodcov a neprechádzala kolmo cez vozovku.

Na základe uvedeného súdu potom nezostávalo nič iné len konštatovať, že v danej veci boli naplnené všetky zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti odporcu 1/ za škodu podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o zodpovednosť odporcu 2/, tento je v zmysle vykonaných listinných dôkazov v postavení poisťovateľa (§ 2 písm. d/ zákona o povinnom zmluvnom poistení) vo vzťahu k poistenému (§ 2 písm. f/ zákona o povinnom zmluvnom poistení) - odporcovi 1/, ktorý je zároveň i poistníkom (§ 2 písm. e/ zákona o povinnom zmluvnom poistení), z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, EČV: G.. Z tohto právneho vzťahu má odporca 1/ ako poistený právo, aby odporca 2/ ako poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ ide o nárok navrhovateľa na náhradu škody, je nesporne daná i pasívna vecná legitimácia odporcu 2/ .
Súd sa taktiež zaoberal otázkou, či v prejednávanej veci nevyšli najavo skutočnosti odôvodňujúce zníženie náhrady škody v zmysle § 450 Občianskeho zákonníka. Účelom uvedeného zákonného ustanovenia je zmiernenie vplyvu zodpovednosti za škodu na škodcu tam, kde by uloženie povinnosti v plnom rozsahu predstavovalo s prihliadnutím na všetky okolnosti prílišnú tvrdosť (R 144/1951). Predmetné moderačné právo súdu je súd povinný použiť ex offo bez ohľadu na to, či ho poškodený alebo škodca v konaní o náhradu škody navrhne (R 34/1969, R 22/1979). Hľadiská, z ktorých má súd pri znížení náhrady škody vychádzať, sa spravujú zásadami dobrých mravov. Súd zohľadnil vyššie popísané okolnosti toho, ako ku škode došlo a celkové pomery poškodeného, ktorý je v súčasnosti starobným dôchodcom, žije sám a dosahuje mesačný príjem spolu 366,20 € (predčasný starobný dôchodok 287,20 € mesačne a vdovecký dôchodok 79,- € mesačne). Odporca 1/ v konaní neuviedol žiadne skutočnosti, týkajúce sa jeho osobných alebo majetkových pomerov, na ktoré by súd pri rozhodovaní mohol prihliadať. Na základe uvedeného súd vyslovil, že podmienky pre zníženie náhrady škody v zmysle § 450 Občianskeho zákonníka v prejednávanej veci splnené nie sú.

Navrhovateľ potom v konaní jednoznačne dokladoval výdavky, ktoré musel vynaložiť v súvislosti s usmrtením jeho manželky v celkovej výške 2531,46 €, ktoré spočívali v nákladoch na pohreb 662,17 €, nákladoch na kar 435,87 €, nákladoch na pomník spolu 1 082,15 € (990,82 € a náklady na fotokeramiku na pomník 91,33€), nákladoch za prenájom hrobového miesta 41,49 € a nákladoch na dedičské konanie spolu 309,78 €. Uvedené výdavky si navrhovateľ uplatnil v totožnej výške a zložení, na základe totožných dokladov, už v trestnom konaní sp.zn. 4T/75/2010, a to dňa 31.03.2010. Nakoľko trestným rozkazom, právoplatným dňa 18.06.2013, bol so svojím nárokom odkázaný na občianske súdne konanie, ktorý nárok si v tomto konaní uplatnil dňa 27.06.2013, súd konštatoval, že navrhovateľ si nárok na náhradu škody uplatnil v celosti včas, v rámci plynutia zákonnej premlčacej doby podľa § 106 a § 112 Občianskeho zákonníka.

Súd po preskúmaní veci zistil, že dôvodný je nárok navrhovateľa na náhradu škody, spočívajúcej v nákladoch na pohreb 662,17 €, nákladoch na kar 435,87 € (ktoré sumy spolu neprevyšuje zákonné obmedzenie nákladov na pohreb sumou 2.255,- €), nákladoch za prenájom hrobového miesta 41,49 €, nákladoch na dedičské konanie spolu 309,78 € a nákladoch na pomník do výšky 663,88 €, spolu v sume 2 113,19 €. Nárok navrhovateľa na náhradu škody spočívajúcu v náhrade nákladov na pomník, presahujúci maximálnu možnú sumu náhrady 663,88 €, stanovenú § 2 ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., teda v časti o zaplatenie 418,27 €, musel súd zamietnuť ako nedôvodný.

Predmetom konania je aj nárok navrhovateľa na nemajetkovú ujmu vo výške 50.000,- €, ktorý súd taktiež vyhodnotil ako dôvodný.

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd (publikovaný pod.č. 209/1992 Zb.) má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (publikovaný pod č. 120/1976 Zb.) nesmie byť nikto vystavený svojvoľnému zasahovaniu do súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie a každý má právo na zákonnú ochranu pred takým zásahom alebo útokom.
Podľa čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 15 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.

Podľa čl. 15 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikto nesmie byť pozbavený života.

Podľa § 11 z.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "Obč.zák.") fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Obč.zák. fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Obč.zák. pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Obč.zák. výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 15 Obč.zák. po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jeho osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jeho rodičom.

Právo na ochranu osobnosti patrí každej fyzickej osobe a toto právo je nescudziteľné, neprevoditeľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné. Predmetom ochrany je osobnosť človeka ako ľudskej bytosti ako celok, nehmotný statok, viažuci sa k určitej fyzickej osobe. Ochranu osobnosti fyzickej osoby zabezpečujú rôzne právne prepisy, na prvom mieste je potrebné spomenúť Listinu základných práv a slobôd, Ústavu Slovenskej republiky a v neposlednom rade Občiansky zákonník, ale i ďalšie špeciálne právne predpisy.

Občianskoprávnu ochranu telesnej integrity človeka (ochranu života a zdravia) zabezpečuje predovšetkým Ústava Slovenskej republiky v čl. 15 a ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré spoločne predstavujú konkretizáciu čl. 7,8,10,11,13 a 14 Listiny základných práv a slobôd. Právna prax pri posudzovaní a rozhodovaní o práve na ochranu osobnosti pritom vychádza z extenzívneho výkladu práva a poukazuje na rozhodnutia Európskej komisie a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len "ESĽP") týkajúce sa interpretácie a aplikácie článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napr. rozsudok ESĽP zo dňa 21.06.1988 vo veci Berrhab proti Holandsku). Súčasťou práva na ochranu osobnosti a jej telesnej integrity je v takomto širšom chápaní i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahŕňa i právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, právo na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým členmi rodiny a právo na rodinný život rodinný život, ktorého súčasťou sú ucelené sociálne a morálne vzťahy, ale aj záujmy materiálne (napr. vyživovacia povinnosť).

Osobnostné práva patria vždy konkrétnej osobe a zanikajú jej smrťou, pričom neprechádzajú na dedičov. Za určitých podmienok môžu právo na ochranu uplatňovať po smrti fyzickej osoby najbližší príbuzní (§ 15 Obč.zák), bez ohľadu na to, či sa stali dedičmi fyzickej osoby alebo nie. Nástupnícke fyzické osoby majú právo na ochranu osobnosti v rovnakom rozsahu, v akom toto právo prislúchalo dotknutej fyzickej osobe. V súvislosti s § 15 Obč.zák. však nie je vylúčené, aby tým istým konaním, ktoré zasiahlo do osobnosti určitej fyzickej osoby, ktorá zomrela (napr. právo na telesnú integritu), došlo zároveň k zásahu do osobnosti pozostalých osôb (napr. právo na súkromie). Podľa okolností jednotlivého prípadu potom do úvahy prichádza možnosť tzv. postmortálnej ochrany zomrelej osoby v zmysle § 15 Obč.zák. a zároveň možnosť ochrany osobnosti pozostalej osoby podľa § 11 až 13 Obč.zák. (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo 84/2011 zo dňa 13.10.2011). Najvyšší súd Slovenskej republiky i v uznesení sp.zn. 5Cdo 265/2009 zo dňa 17.02.2011 vyslovil, že "ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť zároveň k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto zásahom môže byť druhej osobe spôsobená ujma, ktorá mu úplne alebo čiastočne bráni naplno rozvíjať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma, postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou".

Tak tomu je i v tomto prípade, keď navrhovateľ uplatňuje jednak tzv. postmortálnu ochranu zomrelej osoby - jeho manželky (právo na ochranu jej telesnej integrity) v zmysle § 15 Obč.zák. a jednak ochranu vlastnej osobnosti, a to jeho práva na súkromie, pričom z oboch týchto titulov spoločne navrhuje, aby súd uložil odporcom 1/,2/ povinnosť nahradiť um nemajetkovú ujmu vo výške 50 000,- €. Na základe uvedeného súd ustálil, že navrhovateľ je aktívne vecne legitimovaný i v tejto časti žalobného návrhu.

Na vznik občianskoprávnych sankcií za nemajetkovú ujmu, spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť pritom v zmysle § 13 Obč.zák. splnené zákonné podmienky: existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúci v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby; neoprávnenosť tohto zásahu príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a ujmou. Čo sa týka existencie zásahu, stačí, ak ide o zásah, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať ujmu, spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby (R 103/1967). Za druhé, občianskoprávna ochrana osobnosti fyzickej osoby prichádza do úvahy len pri zásahu do osobnosti fyzickej osoby, ktorý možno kvalifikovať ako neoprávnený. Právny poriadok neobsahuje legálnu definíciu pojmu "neoprávnený zásah", avšak súdna prax je v tomto ohľade ustálená a vyvodzuje, že musí ísť o zásah do osobnosti fyzickej osoby, "ktorý je v rozpore s objektívnym právom, teda právnym poriadkom. Neoprávnenosť každého zásahu do právom chránených statkov, a teda aj zásahu do osobnosti fyzickej osoby tvorí objektívnu kategóriu predstavujúcu záporné hodnotenie zásahu do osobnosti fyzickej osoby zo strany štátu. Túto objektívnu kategóriu treba odlišovať od zavinenia ako subjektívnej kategórie" (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30Cdo 3577/2006 zo dňa 31.01.2007). Treťou podmienkou je príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a ujmou na osobnostnom práve fyzickej osoby. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Občiansky zákonník na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti nevyžaduje zavinenie toho, kto sa neoprávneného zásahu dopustil, pretože občianskoprávna ochrana osobnosti je postavená na objektívnom zodpovednostnom princípe.

Vyššie citovaným trestným rozkazom č.k. 4T/75/2010-169 zo dňa 18.01.2012, právoplatný dňa 18.06.2013 v spojení s uznesením č.k. 4T/75/2010-190a zo dňa 18.06.2013, bol odporca 1/ uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, odsek 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona, keď ako vodič osobného motorového vozidla spôsobil z nedbanlivosti dopravnú nehodu, následkom ktorej zomrela manželka navrhovateľa. Predmetný zásah bol neoprávnený, protiprávny, nakoľko odporca 1/ pri nehode nerešpektoval ustanovenia zákona o cestnej premávke a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa § 16 ods. 4 zákona o cestnej premávke. Tým bola preukázaná zodpovednosť odporcu 1/ za neoprávnený zásah do osobnostného práva manželky navrhovateľa S., a to jej práva na ochranu telesnej integrity (života a zdravia) a zároveň za neoprávnený zásah do osobnostného práva navrhovateľa, a to jeho práva na súkromie a rodinný život s manželkou. Uvedená zodpovednosť odporcu 1/ je zodpovednosťou objektívnou, t.j. zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie, a preto na posúdenie veci nemalo vplyv to, že odporca 1/ nehodu v zmysle trestného rozkazu zavinil z nedbanlivosti.

Pokiaľ ide o odporcu 2/, jeho procesná obrana spočívala v podstate v tvrdení, že vo veci nie je pasívne vecne legitimovaný, pretože nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Súd vychádzal z odporcom 2/ z citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2009 , ktorý vyslovil, že "určenie subjektov, na ktoré dopadajú sankcie podľa tohto zákonného ustanovenia (§13 Obč.zák.- pozn.), zákonná úprava vymedzuje vzťahom medzi osobou, do ktorej práv na ochranu osobnosti bolo neoprávnene zasiahnuté (...) a osobou, ktorá neoprávnený zásah spôsobila (...). Pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby vzniká osobná väzba medzi oprávnenou osobou na jednej strane a povinnou osobou na strane druhej. Práva a povinnosti vyplývajúce z tohto právneho vzťahu sa viažu výhradne na určitú osobu. Povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 Obč.zák. je teda subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil. ...V posudzovanej veci bolo nesporné, že zásah do osobnostných práv žalobcov (do ich práva na súkromný a rodinný život) bol spôsobený pri dopravnej nehode, ktorú zavinil P.P.. Žalovaná 1/ ako poisťovňa, ktorá bola len účastníkom poistného vzťahu zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, žiadnym spôsobom nezasiahla do osobnostných práv žalobcov. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Obč.zák., nie je preto nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (napokon žalobcovia to ani netvrdili)" .

Ani v tejto prejednávanej veci navrhovateľ netvrdil a v konaní nebolo zistené , že by odporca 2/, ktorý je poisťovateľom odporcu 1/ ako poisteného i poistníka zo zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, sám svojím vlastným konaním zasiahol do osobnostných práv jeho nebohej manželky alebo do osobnostných práv jeho samého. Odporca 2/ potom v pravom slova zmysle nie je nositeľom hmotnoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah v zmysle § 13 Obč. zák..

V predmetnej veci je preto potrebné ustáliť, či odporca 2/ je, pokiaľ ide o nárok navrhovateľa na nemajetkovú ujmu v peniazoch, uplatneným na základe neoprávneného zásahu do osobnostných práv navrhovateľa a jeho nebohej manželky zo strany odporcu 1/, pasívne vecne legitimovaný z iných dôvodov.

Predmetom zákona č. 318/2001 Z.z v zmysle § 1 ods. 1 je povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Predmetný zákon vymedzuje rozsah poistného krytia, ktoré je poisťovateľ zo zákona povinný nahradiť za poisteného poškodenému v § 4 ods. 2, ktoré podáva taxatívny výpočet prípadov, podliehajúcich poistnému krytiu. V konaní bolo treba preto zodpovedať otázku, či povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení zahŕňa aj poistné krytie nárokov poškodeného spojených s ochranou jeho osobnosti, a to náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Je pravdou, že táto otázka, súvisiaca následne s otázkou pasívnej legitimácie poisťovne, bola už v minulosti riešená v rámci rozhodovacej praxi súdov. Súdy zamietali žalobné návrhy voči žalovaným poisťovniam z dôvodu, že nebola daná ich pasívna legitimácia v prípade uplatneného práva na ochranu osobnosti podľa § 11 Obč.zák., pretože náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby nepatrí medzi nároky kryté poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (napr. rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 4C/82/2010-83 zo dňa 15.04.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/296/2011 zo dňa 19.09.2012; rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 7C/56/2011-86 zo dňa 07.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/39/2012 zo dňa 06.03.2012). Táto právna prax bola potvrdená aj judikatúrou zo strany Najvyššieho súdu SR, napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2009, v ktorom súd uviedol, že " Pojem " nákladov pri usmrtení", ktorý zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu pre účely tohto zákona osobitne nedefinuje (definíciu nepodáva ani Občiansky zákonník), treba vysvetľovať vo význame výdavkov, ktoré boli v súvislosti s usmrtením poškodeného preukázateľne vynaložené. Výdavky je poisťovňa povinná za poškodeného nahradiť len vtedy, ak boli v skutočnosti vynaložené a ak sa tak stalo v príčinnej súvislosti s úmrtím poškodeného, pričom osoba, ktorá ich vynaložila, je povinná ich nielen presne uviesť, ale aj preukázať. Občiansky zákonník za náklady pri usmrtení považuje náklady spojené s pohrebom, odškodnenie ktorých upravuje v ustanovení § 449 ods. 2 nachádzajúcom sa v šiestej časti Občianskeho zákonníka s názvom Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie. Naproti tomu pojem "nemajetkovej ujmy v peniazoch" za zásah do osobnostných práv je upravený v prvej časti Občianskeho zákonníka s názvom Všeobecné ustanovenia...Podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnúť fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie .. Keďže skutočnú ujmu nie je možné presne zistiť .., výška nemajetkovej ujmy sa nedá presne vyčísliť, a teda ani preukázať. Z uvedeného je zrejme, že medzi týmito dvoma pojmami nie je obsahová ani pojmová blízkosť. Úplne rozdielna je ich podstata ako aj účel, ktorému tieto dva inštitúty majú slúžiť. Rovnako je odlišný aj gramatický význam týchto použitých slovných spojení. Blízkosti týchto pojmov nenasvedčuje ani ich systematické zaradenie.....Keďže zákon č. 381/2001 Z.z. pojem škody nevymedzuje osobitným spôsobom a nemá ani špeciálne ustanovenie, čo sa odškodňuje, tak niet dôvodu takto vymedzenú škodu v Občianskom zákonníku nestotožniť so škodou vyjadrenou v § 4 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona. Chráneným predmetom, za poškodenie ktorého má poisťovateľ plniť za poisteného poškodenému, ak v zmluve nie uvedené inak, nie je teda zásah do súkromia, ktorého súčasťou je aj rodinný život. Odlišnosť nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Obč.zák. od škody podľa ustanovenia §420 a nasl. Obč.zák. potvrdzuje tiež ustanovenie § 16 Obč.zák.....Podľa súčasne platnej právnej úpravy možno teda nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu , t.j. podľa §11 a nasl. Obč.zák.".

Súd si je vedomý konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR, týkajúcej sa práva na spravodlivé súdne konanie a princípov právneho štátu, medzi ktoré nepochybne patrí princíp právnej istoty. V zmysle tejto judikatúry Ústavný súd SR rozhodol, že postup všeobecného súdu, ktorý aplikuje určité ustanovenie zákona bez relevantných dôvodov v rozpore s konštantnou rozhodovacou praxou, treba považovať za postup arbitrárny. Takýto postup je zároveň aj zásahom do princípu právnej istoty ako súčasti právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (nález ÚS SR sp.zn. I.ÚS 335/06 zo dňa 30.10.2007). Ak súd rieši právnu otázku (tú istú alebo analogickú), ktorá už bola právoplatne vyriešená podstatne odchylným spôsobom bez toho, aby sa argumentačne vyrovnal so skoršími súdnymi rozhodnutiami, nekoná v súlade s princípom právnej istoty v zmysle čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a môže tým porušiť aj právo účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (nález ÚS SR sp.zn. III.ÚS 192/06 zo dňa 03.11.2006).

V danom prípade však súd po preskúmaní veci konštatoval, že je daný dôvod odchýliť sa od vyššie uvedenej ustálenej súdnej praxe.

Ústavný súd SR na druhej strane judikoval aj to, že súd môže, ba dokonca sa musí od doslovného znenia právneho textu odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). V takýchto prípadoch sa musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii (nález ÚS SR sp.zn. III.ÚS 341/07 zo dňa 01.07.2008). Právo na spravodlivý proces je totiž naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (nález ÚS SR sp.zn. IV.ÚS 252/04 zo dňa 31.08.2004).

Na základe uvedeného možno vyvodiť, že nejde o porušenie ústavného princípu právnej istoty a práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pokiaľ sa súd odkloní od ustálenej judikatúry z dôvodu, že vo veci sú dané iné okolnosti, ako tomu bolo pri predchádzajúcich súdnych rozhodnutiach, ktorý odklon súd riadne odôvodní.

Súd v prejednávanej veci prihliadol na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12, ktorej predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa čl. 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 08.11.201, doručený Súdnemu dvoru 17.01.2012, súvisiaci s konaním N. proti L. B. a Z. K.. Predmetný rozsudok súd oboznámil na pojednávaní s tým, že účastníci mali možnosť sa k nemu vyjadriť a podať svoje právne stanovisko.

Predmetným rozsudkom Súdny dvor rozhodol tak, že čl. 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, čl. 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30.decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a čl. 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

Z obsahu rozsudku súd zistil, že predmetné konanie sa týkalo obdobnej veci ako je vec prejednávaná, pretože podľa bodu 2 odôvodnenia rozsudku návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani K. konajúcou vo svojom mene a v mene svojej maloletej dcéry N. K., proti pánovi B. a pani K., ktorého predmetom je náhrada ujmy spôsobenej úmrtím pána K., manžela pani K. a otca N. K., pri dopravnej nehode, ktorá sa stala na území Českej republiky, na základe zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Podľa bodu 23 § 11 až 16 slovenského a českého Občianskeho zákonníka zaručujú

ochranu osobnosti, ktorá zahŕňa najmä ochranu života, zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, mena a prejavov osobnej povahy pred "škodou", čo je pojem, ktorý sa používa v súvislosti s nemajetkovou ujmou, ktorá je dôsledkom neoprávneného zásahu do práva na túto ochranu. Podľa bodu 24 vnútroštátny súd tiež spresnil, že podľa slovenského zákona o povinnom zmluvnom poistení má majiteľ motorového vozidla v prípade škodovej udalosti, pri ktorej vznikla škoda a za ktorú zodpovedá, právo, aby za neho poisťovateľ nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody v rozsahu stanovenom týmto zákonom a podľa poistných podmienok, t. j. náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

V odôvodnení rozsudku sa ďalej v bode 37 uvádza, že z odôvodnení prvej a druhej smernice vyplýva, že tieto smernice na účely účinnej realizácie spoločného trhu smerujú na jednej strane k zabezpečeniu voľného pohybu tak motorových vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na území Únie, ako aj osôb vo vozidle a na druhej strane k zabezpečeniu porovnateľného zaobchádzania s poškodenými účastníkmi nehôd spôsobených týmito vozidlami bez ohľadu na to, kde presne na území Únie došlo k nehode (rozsudok z 23. októbra 2012, Marques Almeida, C 300/10, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, bod 26 a citovaná judikatúra). Podľa bodu 38 odôvodnenia prvá smernica, spresnená a doplnená druhou a treťou smernicou, teda ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktoré sa obvykle nachádzajú na ich území, bola krytá poistením, a spresňuje najmä druhy škôd a okruh poškodených, tretích osôb, na ktoré sa toto poistenie musí vzťahovať (rozsudok Marques Almeida, už citovaný, bod 27 a citovaná judikatúra). Podľa bodu 39. treba však pripomenúť, že povinnosť krytia poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím osobám motorovými vozidlami sa odlišuje od rozsahu náhrady tejto škody vyplývajúcej zo zodpovednosti poisteného za škodu. Zatiaľ čo povinnosť krytia poistením je zabezpečená a definovaná právnou úpravou Únie, rozsah náhrady škody sa v zásade spravuje vnútroštátnym právom (rozsudok Marques Almeida, už citovaný, bod 28 a citovaná judikatúra). Podľa bodu 40 v tejto súvislosti už Súdny dvor rozhodol, že z cieľa prvej, druhej a tretej smernice, ako aj z ich znenia vyplýva, že ich zámerom nie je harmonizácia režimov zodpovednosti za škodu v členských štátoch a že podľa súčasného stavu právneho poriadku Únie sú členské štáty stále oprávnené upraviť režim zodpovednosti za škodu, ktorý sa uplatňuje na dopravné nehody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel (rozsudok Marques Almeida, už citovaný, bod 29 a citovaná judikatúra). Podľa bodu 42. Súdny dvor však spresnil, že členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti dodržiavať právo Únie a že ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré upravujú náhradu škody pri nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňať prvej, druhej a tretej smernici potrebný účinok (rozsudok Marques Almeida, už citovaný, bod 31 a citovaná judikatúra). Podľa bodu 43. pokiaľ ide o krytie škôd spôsobených motorovými vozidlami, ktoré sa musia nahradiť podľa vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu, povinným poistením, článok 3 ods. 1 druhá veta prvej smernice členským štátom - ako uviedla nemecká vláda - nepochybne ponecháva právo určiť, aká škoda bude krytá a aké budú podmienky povinného poistenia zodpovednosti za škodu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. marca 1996, Ruiz Bernáldez, C 129/94, Zb. s. I 1829, bod 15). Podľa bodu 44. v každom prípade, článok 1 druhej smernice s cieľom znížiť rozdiely medzi právnymi predpismi členských štátov týkajúcimi sa rozsahu povinnosti krytia poistením stanovil v oblasti zodpovednosti za škodu povinné krytie škody na majetku, ako aj ujmy na zdraví v určitých sumách. Článok 1 tretej smernice túto povinnosť rozšíril na krytie ujmy na zdraví spôsobenej všetkým cestujúcim okrem vodiča (rozsudok Ruiz Bernáldez, už citovaný, bod 16). Podľa bodu 46. z toho vyplýva, že sloboda členských štátov určiť, aká škoda bude krytá a aké budú podmienky povinného poistenia, bola obmedzená druhou a treťou smernicou tým, že tieto smernice stanovili povinné krytie niektorých škôd v určitých minimálnych sumách. Medzi škodami, ktoré musia byť kryté, sa v súlade s článkom 1 ods. 1 druhej smernice nachádza najmä ujma na zdraví. Podľa bodu 47. ako uviedol generálny advokát v bodoch 68 až 73 návrhov a ako rozhodol Súdny dvor EZVO vo svojom rozsudku z 20. júna 2008, Celina Nguyen/Th e Norwegian State (E 8/07, EFTA Court Report, s. 224, body 26 a 27), vzhľadom na odlišnosti medzi rôznymi jazykovými verziami článku 1 ods. 1 druhej smernice a článku 1 prvého odseku tretej smernice, ako aj na cieľ, ktorý tri uvedené smernice chránia, treba uviesť, že pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. Podľa bodu 48. podľa ustálenej judikatúry sa totiž ustanovenia práva Únie majú vykladať a uplatňovať jednotne na základe znení vypracovaných vo všetkých jazykoch Únie. V prípade rozporu medzi rôznymi jazykovými verziami textu práva Únie sa má predmetné ustanovenie vykladať podľa všeobecnej štruktúry a účelu právneho predpisu, ktorého je súčasťou (pozri najmä rozsudok z 8. decembra 2005, Jyske Finans, C 280/04, Zb. s. I 10683, bod 31

a citovanú judikatúru). Podľa bodu 49. keďže rôzne jazykové verzie článku 1 ods. 1 druhej smernice v podstate používajú pojem "ujma na zdraví", ako aj pojem "osobná ujma", treba sa sústrediť na štruktúru a účel týchto ustanovení a smernice. V tejto súvislosti treba uviesť, že tieto pojmy dopĺňajú pojem "škoda na majetku", a pripomenúť, že uvedené ustanovenia a smernica sa snažia najmä o posilnenie ochrany obetí. Za týchto okolností treba uplatniť extenzívny výklad uvedených pojmov, ktorý je uvedený v bode 47 tohto rozsudku. Podľa bodu 50. v dôsledku toho medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Podľa bodu 51. pokiaľ ide o osoby, ktoré sa môžu domáhať náhrady tejto nemajetkovej ujmy, na jednej strane treba uviesť, že z článku 1 bodu 2 v spojení s článkom 3 ods. 1 prvou vetou prvej smernice vyplýva, že ochrana, ktorá musí byť zaručená podľa tejto smernice, platí pre akúkoľvek osobu, ktorá je podľa vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu oprávnená na náhradu škody spôsobenej motorovými vozidlami. Podľa bodu 53. okrem toho, keďže pojem škoda uvedený v článku 1 bode 2 prvej smernice nie je nijako presnejšie vymedzený, v rozpore s tvrdením estónskej vlády nič nenaznačuje, že ak sa niektoré druhy škody, akou je nemajetková ujma, majú nahradiť podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu, mali by sa vylúčiť z tohto pojmu. Podľa bodu 54. na základe žiadneho ustanovenia v prvej, druhej ani tretej smernici nemožno dospieť k záveru, že normotvorca Únie si želal zúžiť ochranu zaručenú týmito smernicami len na osoby, ktoré sa priamo zúčastnili na škodovej udalosti. Podľa bodu 55. členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v článku 1 ods. 2 druhej smernice. Podľa bodu 56. v prejednávanej veci by to tak malo byť, pretože podľa informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, majú osoby nachádzajúce sa v postavení pani K. a jej dcéry v súlade s § 11 a 13 českého Občianskeho zákonníka nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia ich manžela, resp. otca. Podľa bodu 57. tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Podľa bodu 58. keďže totiž zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho súdu v tomto prípade vyplýva z § 11 a 13 českého Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice.

Z citovaného rozsudku ESD EÚ možno potom vyvodiť, že zákonné ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ z.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla treba vykladať tak, že poistné krytie, na ktoré je odporca 2/ ako poisťovateľ povinný podľa citovaného zákonného ustanovenia , sa má vzťahovať aj na nároky oprávnených osôb z ochrany osobnosti na nemajetkovú ujmu, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody (bod 55 odôvodnenia rozsudku), pričom tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť, že ustanovenia Občianskeho zákonníka ohľadne zásahov do ochrany osobnosti sú v zmysle Občianskeho zákonníka nezávislé od ustanovení týkajúcich sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova, pretože zodpovednosť poisteného odporcu 1/, ktorá v tomto prípade vyplýva z § 11 a 13 Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu (bod 57 a 58 odôvodnenia rozsudku). Pokiaľ ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o povinnom zmluvnom poistení výslovne určuje, že poistený odporca 1/ má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ odporca 2 /za neho nahradil poškodenému navrhovateľovi uplatnené preukázané nároky na náhradu "škody na zdraví a nákladov pri usmrtení", nie je takáto právna úprava tzv. eurokonformná, čo znamená, že právo Európskej únie priznáva osobe viac práv ako právo vnútroštátne. V rozsudku citované smernice potom neboli do slovenského právneho poriadku transponované správne. V zmysle konštantnej judikatúry ESD nadobúda smernica v takomto prípade priamy účinok, a súd ju musí bez ďalšieho aplikovať na právne vzťahy medzi fyzickými a právnickými osobami.

Na základe uvedeného, s poukazom na výrok i odôvodnenie citovaného rozsudku Súdneho dvora, súd konštatoval, že vo veci je daná pasívna vecná legitimácia odporcu 2/ aj pokiaľ ide o nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to na základe extenzívneho eurokonformného výkladu ust.§ 4 ods. 1, § 4 ods. 2 písm. a/ v spojení s ostatnými ustanoveniami zákona o povinnom zmluvnom poistení. Súd pri vyslovení tohto záveru vychádza z citovaného rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12, v ktorom sa nachádza podrobná a vyčerpávajúca argumentácia ohľadne

tohto záveru. Vo svetle extenzívneho eurokonfomného výkladu ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. je nutné vykladať tak, že medzi náhrady, ktoré musí odporca 2/ ako poisťovateľ za odporcu 1 /ako poisteného nahradiť poškodenému - navrhovateľovi, patrí aj nemajetková ujma, spôsobená zásahom poisteného odporcu 1/ do osobnostných práv navrhovateľa a jeho nebohej manželky pri dopravnej nehode. Keďže pojem škoda zákon č. 381/2001 Z.z. nevymedzuje osobitným spôsobom a nemá ani špeciálne ustanovenie, čo sa odškodňuje, nie je namieste výlučne striktná aplikácia ust. § 420 a nasl. Obč.zák., ale vo svetle eurokonformného výkladu, prihliadajúc na čl.1 bod 2 prvej smernice, nie je možné z tohto pojmu vylúčiť žiadny druh škody, medzi ktoré Súdny dvor v citovanom rozsudku zahŕňa i nemajetkovú ujmu. Predmetný eurokonformný výklad tohto zákonného ustanovenia je výkladom extenzívnym, smerujúcim i podľa záverov Súdneho dvora o posilnenie ochrany obetí. Podľa bodu 50 odôvodnenia rozsudku v dôsledku toho medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí výslovne aj nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Doposiaľ používané argumenty o oddelenosti právnej úpravy zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnostných práv a právnej úpravy náhrady škody v Občianskom zákonníku a následnej nemožnosti ich prelínania, sú v zmysle záverov Súdneho dvora irelevantné, nakoľko v danej veci je rozhodujúca jediná skutočnosť, a to že zodpovednosť poisteného odporcu 1/ vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávny charakter.

V tomto smere súd poukazuje i na kontravotum sudcu Najvyššieho súdu SR k uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2009, v ktorom V.. L. J. uviedol, že sa nestotožňuje s právnym záverom súdu o nedostatku pasívnej legitimácie žalovanej 1/ (poisťovne vykonávajúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel). Zastával názor, že " pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúcich zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k uvedenému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných správ, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu zákona č. 381/2001 Z.z. (gramatický výklad), resp. vychádzajúci z ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu, teda, ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, mohlo by to znamenať značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúci za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich finančnému bankrotu. Zároveň by to mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že pri insolventnosti zodpovedného subjektu nebude vymožiteľné. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. tak, že do nich patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda, že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie a musí odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a podobne. Rozširujúci výklad pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. je aj ústavne konformný, pretože zmierňuje, resp. odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením, t.j. poistením pri pracovných úrazoch a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov. Pokiaľ totiž dôjde pri dopravnej nehode k úmrtiu zamestnanca, zakladá § 94 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení pozostalým, ktorými sú manžel alebo manželka a nezaopatrené dieťa, nárok na jednorazové odškodnenie vo výške 730-násobku denného vymeriavacieho základu, najviac však vo výške 46 485,40 € (u manžela alebo manželky). Toto odškodnenie, i keď je limitované, nie je nič iné ako náhrada nemajetkovej ujmy poskytovaná z úrazového poistenia. Zastávam na názor, že niet rozumného dôvodu, prečo by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých pri usmrtení ich blízkeho pri dopravnej nehode ako zamestnanca mala byť predmetom poistného krytia (aj keď podľa iného zákona), zatiaľ čo v prípadoch, ak by nešlo o zamestnanca, by tomu tak nemalo byť. Napokon pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Predmetný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené teraz platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16.09.2009

o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel o kontrole plnenia povinností poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie "ujmy alebo škody" , či používa termíny "akákoľvek ujma alebo škoda" alebo "akákoľvek škoda". Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú tak aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje majetkovú škodu aj nemajetkovú škodu (pozri napr. rozsudok Súdneho dvora zo 06. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA)."

Obdobne i Krajský súd v Košiciach v rozsudku č.k. 11Co/12/2009-370 zo dňa 03.03.2010 uviedol, že s použitím eurokonformného výkladu pojmov "náhrada škody, škoda na zdraví" v ust. § 4 ods. 1,2,74 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaným prevádzkou motorových vozidiel - sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obetí dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka -, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z.. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2,3 Občianskeho zákonníka preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona.

Potom, ako súd konštatoval, že odporca 1/ i odporca 2/ sú pasívne vecne legitimovaní i vo vzťahu k nároku navrhovateľa na nemajetkovú ujmu, súd sa musel vysporiadať s otázkou výšky náhrady nemajetkovej ujmy, požadovanej navrhovateľom v celkovej výške 50 000,- € jednak podľa § 15 Obč.zák. titulom neoprávneného zásahu do práva jeho manželky na život a jednak titulom toho istého neoprávneného zásahu do jeho vlastného práva na súkromie a rodinný život.

Jednotlivé prostriedky ochrany osobnosti v zmysle § 13 Obč.zák. sú relatívne samostatné, je možné ich použiť jednotlivo alebo kumulovane, v závislosti od intenzity neoprávneného zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Zákon pripúšťa možnosť podať návrh na upustenie od neoprávnených zásahov (negatórna žaloba), návrh na odstránenie následkov už vykonaných zásahov (reštitučná žaloba) a návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia, ktoré nemá charakter peňažnej náhrady (satisfakčná žaloba). V prípade satisfakčnej žaloby nejde o represívny alebo reparačný prostriedok ochrany, ktorý sa bezprostredne nepremieta do majetkovej sféry postihnutej osoby, preto ju nemožno vyčísliť v peniazoch. Ak by sa však morálne zadosťučinenie nezdalo postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy i v peniazoch, čoho účelom je vyváženie a zmiernenie nemajetkovej ujmy peňažnou formou. V danom prípade, keď neoprávneným zásahom bola spôsobená smrť manželky navrhovateľa, nie je možné hovoriť o sankciách v zmysle § 13 Obč.zák., ktoré by mali preventívny alebo reštitučný charakter, ale len o satisfačnej sankcii, ktorá je možná i vo forme peňažného plnenia. Výška priznaného peňažného zadosťučinenia je pritom závislá na úvahe súdu, pričom pri rozhodovaní musí prihliadať na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva vzniklo. Čo sa týka okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva, súd konštatuje, že uvedené kritéria treba odlíšiť od stavu vôle a vedomia pôvodcu neoprávneného zásahu, pretože nemajetková ujma vznikne a pôsobí na postihnutej fyzickej osobe vždy nepriaznivo, bez ohľadu na to, či ju pôvodca zásahu zavinil alebo nie. Pokiaľ ide o existenciu závažnej ujmy, za závažnú ujmu treba podľa judikatúry súdov SR považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.

Pokiaľ ide o nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy titulom neoprávneného zásahu do práva jeho manželky S. H. na život, je nesporné, že spôsobenie smrti človeka je zásahom do jeho práva na ochranu telesnej integrity. Ide objektívne o zásah vrcholnej intenzity, ktorý je nezvratný a nenapraviteľný, a teda je namieste bez ďalšieho konštatovať, že žiadna forma morálneho zadosťučinenia v zmysle v § 13 ods. 1 Obč.zák. ako prostriedku ochrany postihnutej osoby, nie je postačujúca a navrhovateľovi ako osobe, oprávnenej uplatňovať osobnostné právo S. H. podľa § 15 Obč.zák., patrí i náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je zmierniť nemajetkovú ujmu poskytnutím peňažného plnenia. Súd pri rozhodovaní zohľadnil aj to, že zásah do práva na život S. H. bol náhly, neočakávaný, nezvratný a trvalý.

Čo sa týka nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy titulom neoprávneného zásahu do jeho práva na súkromie a rodinný život, súd mal taktiež za to, že nečakaným, šokujúcim úmrtím jeho manželky S. H., došlo nepochybne k tak závažnému zásahu, že morálne zadosťučinenie sa ani v tomto prípade nejaví byť postačujúce. Neoprávneným zásahom odporcu 1/, bola narušená celistvosť rodiny navrhovateľa, bolo zasiahnuté do jeho rodinného a súkromného života, pričom následky sú trvalé a nezvrátiteľné. Vzťahy medzi ním a manželkou boli silné, bývali v spoločnej domácnosti, denne sa stretávali a spoločne prežívali udalosti denného života, mali spoločné záujmy a hodnoty. V dôsledku tragickej smrti jeho manželky došlo k nesmierne závažnej ujme na práve navrhovateľa na rodinný život, spočívajúcej v strate milovanej osoby, čím je navrhovateľ do budúcnosti ochudobnený v citovej oblasti. Navrhovateľ utrpel jednoznačne citovú stratu, smrťou manželky stratil vzťah s ňou, lásku a radosť s ňou prežívanú. Zároveň utrpel ujmu spočívajúcu v intenzívnych pocitoch straty, smútku, úzkosti a zúfalstva zo straty milovanej osoby, ktoré sa prehĺbili, v zmysle správ o zdravotnom stave navrhovateľa až do stredne ťažkej depresie, ktorá napokon vyústila až do takého stavu, že zo strany ošetrujúcej lekárky mu bola opakovane navrhovaná ústavná liečba. V dôsledku tohto nepriaznivého zdravotného stavu stratil i zamestnanie a bol nútený ísť na predčasný starobný dôchodok. Navrhovateľ sa so smrťou manželky doposiaľ nevyrovnal. Súd zohľadnil aj fakt, že deti navrhovateľa žijú dlhodobo mimo územia Slovenskej republiky, teraz žije v podstate sám a teda jej strata je vo vzťahu k navrhovateľovi hodná osobitného zreteľa, pretože viedla k deštrukcii medziľudských vzťahov, tvoriacich základ a rámec súkromného života navrhovateľa. Taktiež nebolo bez významu, že k strate manželky došlo tesne pred dôchodkovým vekom navrhovateľa, kedy nepochybne očakával pokojné a láskyplné dožitie života po boku milovanej osoby-manželky, pričom po jej strate je jeho možnosť vytvoriť si iný, zodpovedajúci citový vzťah k inej osobe, minimálna.

Na základe týchto skutočností mal súd za to, že navrhovateľom uplatnená výška peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu spôsobenú jednak neoprávneným zásahom do práva na ochranu telesnej integrity jeho manželky S. H. a výška peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do jeho práva na súkromie a na rodinný život v celkovej výške 50 000,- € je primeraná. Súd pritom v neposlednom rade zohľadnil i fakt, že odporca 1/ doposiaľ nevyjadril vo vzťahu k navrhovateľovi žiadnu ľútosť, empatiu a snahu pomôcť vyrovnať sa s následkami ním spôsobeného zásahu. Náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 50 000,- € podľa názoru súdu vzhľadom na mladý, produktívny vek odporcu 1/, nie je príliš vysoká v tom zmysle, že by znemožnila alebo mimoriadne sťažila odporcovi 1/ ďalší život.

Súd sa však stotožnil s argumentom odporcu 2 /, že vo veci nie je daná jeho solidárna zodpovednosť za škodu spôsobenú odporcom 1/, ani solidárna zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľa a jeho manželky, nakoľko udalosť nespôsobili spoločným konaním, a preto súd odporcov 1 / a 2/ nezaviazal zaplatiť navrhovateľovi náhradu škody a nemajetkovú ujmu spoločne a nerozdielne, ale takým spôsobom, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť plniť druhého z nich.

Z popísaných dôvodov súd vo veci rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd pri rozhodovaní o trovách konania postupoval podľa § 142 ods. 3, § 150 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi priznal plnú náhradu trov konania, pretože mal neúspech v pomerne nepatrnej časti. Predmetom konania až do právoplatnosti uznesenia č.k. 27C/107/2012-86 zo dňa 11.07.2013 bol nárok navrhovateľa na zaplatenie nemajetkovej ujmy 50 000,- €, od tohto dňa bol predmetom konania aj jeho nárok na náhradu škody 2 531,46 €, z ktorej mu bolo priznaných 2 113,19 €. Trovy konania navrhovateľa spočívali v trovách právneho zastúpenia 392,34 € podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za 2 úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia (§ 10 ods. 8, § 14 ods. 1 písm. a/, cit. vyhlášky v znení účinnom do 30.06.2013), podanie žalobného návrhu (§ 10 ods. 8, § 14 ods. 1 písm. a/, cit. vyhlášky v znení účinnom do 30.06.2013) á 91,29 €, za 1 úkon právnej služby á 121,72 € - účasť na pojednávaní (§ 10 ods. 1, 8, §13 ods. 3, § 13 ods. 1 písm. d/, vyhlášky v znení účinnom od 01.07.2013 - základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty veci - náhrada škody 91,29 € + 1/3-ina základnej sadzby tarifnej odmeny z hodnoty 2 000,- € pri náhrade nemajetkovej ujmy 30,43 €), náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky) vo výške 7,21 € + 7,63 €+ 7,81 € a DPH (§ 18 ods. 3 cit. vyhlášky) 65,39 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak
a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.